

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Formusatii Andrei, reprezentantul părții vătămate, Țurcanu Vladimir – Lașcu Ion și avocatul, Coptu Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2014, în cauza penală în privința lui

Bulgac Valeriu Andrei, născut la 06 septembrie 1962, originar din s. Boșcana r-l Criuleni, domiciliat mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Lunii 15;

Gligor Alexei Nicolae, născut la 31 martie 1955, originar din s. Rediul de Jos r-l Fălești, domiciliat or. Fălești, str. Toma Ciorbă 3, ap. 1.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 03.11.2011 până la 26.06.2012
2. în instanța de apel din 14.08.2012 până la 28.03.2014
3. în instanța de recurs din 27.06.2014 până la 28.10.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 26 iunie 2012, Bulgac V.A. a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor.

Prin aceeași sentință, Gligor A.N. a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (3) lit. b), d), 329 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor.

Acțiunea civilă înaintată de Consiliul raional Fălești către Gligor A.N. cu privire la repararea prejudiciului material a fost respinsă.

2. De către organul de urmărire penală Gligor A.N. a fost învinuit de faptul că, activând în calitate de președinte a r-lui Fălești, conform deciziei Consiliului Raional Fălești nr. 01/2 din 12.06.2003, până în luna decembrie 2007 fiind persoană cu funcție de răspundere, responsabilă de gestionarea bunurilor domeniului public a raionului și conform deciziei nr. 02/27 din 13.05.2004 a aceluiași Consiliu, fiind abilitat la funcția deținută cu dreptul de arendare a bunurilor imobile, proprietate a r-lui Fălești, știind cu certitudine, că filiala Fălești a Partidului Comunist RM folosește încăperi în incinta Școlii muzicale din or. Fălești cu suprafața de 79.4 m², fără stabilirea și perceperea

plăților de folosință, în lipsa procedurii de licitație publică, contractului de locațiune și deciziei autorității publice locale, neîndeplinindu-și corespunzător obligațiile sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele nu a întreprins acțiuni, ce intră în obligațiunile sale de serviciu, legate de înlăturarea și curmarea acestor acțiuni ilegale cu sesizarea organelor de drept, în scopul asigurării respectării legislației în vigoare conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. c) al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003 și art. 53 alin. (1) lit. b) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVL din 28.12.2006, admițând în continuare folosirea ilegală, în perioada vizată de timp de către filiala Fălești a Partidului Comunist RM a încăperilor menționate cu suprafața de 79.4 m², astfel cauzând bugetului autorității publice locale un prejudiciu în sumă totală de 98.251.94 lei.

Prin inacțiunile sale Gligor A.N. a încălcat prevederile Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003 art. 84 alin. (2), (3) și Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 art. 77 alin. (4), (5).

Acțiunile lui Gligor A.N. au fost încadrate în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, *neîndeplinirea corespunzătoare de către o persoană cu funcții de răspundere a obligațiilor serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, fapt ce a cauzat bugetului public daune în proporții mari.*

Tot el, exercitând funcția de Președinte al r-ului Fălești și în baza Deciziei Consiliului raional Fălești nr. 01/2 din 12.06.2003, fiindu-i atribuită funcția de ordonator principal de credite al raionului, conform prevederi, art. 60, alin. (2) lit. c) al Legii privind administrația publică locală din 18.03.2003, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, a depășit în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cauzând urmări grave exprimate prin pricinuirea daunelor materiale în proporții deosebit de mari intereselor publice și a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false în următoarele circumstanțe:

La 11 septembrie 2006 Consiliul raional Fălești, a încheiat cu „Samotlor-Gaz' SRL contractul de antrepriză nr. 76, cu privire la construirea obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut, a orașului Fălești". Conform clauzelor contractuale, „Samotlor-Gaz" SRL se obliga să execute lucrările de construcție a obiectului nominalizat în decurs de 16 luni de zile, iar beneficiarul urma să achite pentru lucrările efectuate suma de 31.746.621 lei. În continuare, conform ordinului de plată nr. 493 din 10.10.2006 beneficiarul, Consiliul raional Fălești a transferat antreprenorului „Samotlor-Gaz" SRL suma de 1.800.000 lei, conform ordinului de plată nr. 514 din 18.10.2010 a fost transferată suma de 750.000 lei și conform ordinului de plată nr. 706 din 29.12.2006 a fost transferată suma de 1.680.000 lei în calitate de plată prealabilă pentru lucrările de construcție a obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut" conform contractului nr. 76 din 11.09.2006. La finele lunii decembrie 2006, de către Gligor A.N. de comun acord și împreună cu Bulgac V.A. au falsificat procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate și recapitularea cheltuielilor conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna decembrie 2006 în valoare de 4.230.000 lei, privind instalarea la construcția obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut a or. Fălești", a utilajului de

tratare a apei potabile de model „Boncom”, în care au introdus date false precum că utilajul respectiv a fost instalat, însă acest lucru în realitate nu a fost făcut.

Astfel, potrivit raportului de expertiză nr. 3068 din 13.01. 2009 și nr. 900 din 13.04.2009 și cercetării la fața locului, s-a constatat, că utilajul „Boncom” în sumă de 4.230.000 lei la obiectul „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut a or. Fălești”, nu a fost instalat.

Acțiunile lui Gligor A.N. au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, adică, *confeccionarea, deținerea, și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice.*

Tot el, contrar pct. 6.9 al anexei nr. 3 a contractului de antrepriză din 11 septembrie 2006, potrivit căruia la terminarea lucrărilor, în baza notificării antreprenorului general despre terminarea lucrărilor, beneficiarul convoacă comisia de recepție, iar comisia va constata realizarea lucrărilor în conformitate cu documentația de execuție, președintele r-lui Fălești, Gligor A.N. fiind conștient de faptul că nu a fost convocată comisia de recepție pentru verificarea lucrărilor executate și recapitularea cheltuielilor, știind cu certitudine că utilajul de model „BONCOM” nu este procurat și nici instalat de antreprenor, depășindu-și în mod vădit drepturile și atribuțiile de serviciu, a semnat procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate pe decembrie 2006 și recapitulare a cheltuielilor conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna decembrie 2006, care conțineau date denaturate, potrivit căruia au fost recepționate lucrări de instalare a utilajului de tratare a apei potabile de model „Boncom”, în sumă de 4.230.000 lei.

Ulterior, la 02.01.2007, Bulgac V.A. a perfectat factura fiscală cu seria SY, nr. 0360141 și a remis-o în adresa Consiliului raional Fălești, conform căreia „Samotlor-Gaz” SRL a efectuat lucrări la construcția obiectului „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut a or.Fălești”, și anume instalarea utilajului de tratare a apei potabile de model „Boncom”, în sumă de 4.230.000 lei.

Acțiunile inculpatului Gligor A.N. au fost calificate în baza art. 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, adică, *săvârșirea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave intereselor publice exprimate prin pricinuirea daunelor materiale în proporții deosebit de mari.*

De către organul de urmărire penală Bulgac V.A. a fost învinuit de faptul că, la 11 septembrie 2006, „Samotlor-Gaz” SRL în persoana managerului Bulgac V.A., pentru realizarea scopului criminal de a însuși mijloace bănești din bugetul de stat, a încheiat cu Consiliului raional Fălești, contractul nr. 76, cu privire la construirea obiectului „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut, a orașului Fălești”. Conform clauzelor contractuale, „Samotlor-Gaz” SRL se obliga să execute lucrările de construcție a obiectului nominalizat în decurs de 16 luni de zile, iar iar beneficiarul urma să achite pentru lucrările efectuate suma de 31.746.621 lei.

În continuare, conform ordinului de plată nr. 493 din 10.10.2006 beneficiarul Consiliul raional Fălești a transferat antreprenorului „Samotlor-Gaz” SRL suma 1.800.000 lei, conform ordinului de plată nr. 514 din 18.10.2010 a fost transferată suma de 750.000 lei conform ordinului de plată nr. 706 din 29.12.2006 a fost transferată suma de 1.680.000 lei, în calitate de plată prealabilă pentru lucrările de construcție a obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut” conform contractului nr. 76 din 11.09.2006.

La finele lunii decembrie 2006, Bulgac V.A., urmărind scopul de a însuși mijloacele financiare a Consiliului raional Fălești, acționînd conform unui plan bine determinat de însușire a mijloacelor financiare a Consiliului raional Fălești, prin înșelăciune și abuzul de încredere, de comun acord și împreună cu Gligor A.N., care exercita funcția de Președinte al r-ului Fălești, au falsificat procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate și recapitularea cheltuielilor conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna decembrie 2006, în valoare de 4.230.000 lei, privind instalarea la construcția obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut a or. Fălești”, a utilajului de tratare a apei potabile de model „Boncom”, în care au introdus date false precum că utilajul respectiv a fost instalat, însă acest lucru în realitate nu a fost făcut.

Ulterior, la 02.01.2007, Bulgac V.A. a perfectat factura fiscală cu seria nr. 036041 și a remis-o în adresa Consiliului raional Fălești, conform căreia „Samotlor-Gaz” SRL, a efectuat lucrări la construcția obiectului „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut a or. Fălești”, și anume a instalat utilajul de tratare a apei potabile de model „Boncom”, în sumă de 4.230.000 lei.

Potrivit raportului de expertiză nr. 3068 din 13.01.2009 și nr. 900 din 13.04.2009, s-a constatat că utilajul „Boncom” în sumă de 4.230.000 lei la obiectul „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut a or. Fălești”, nu a fost instalat, iar cheltuielile suportate de „Samotlor-Gaz” SRL la efectuarea lucrărilor de construcție la obiectul „Alimentarea cu apă potabilă din râul Prut, a or. Fălești” au fost majorate cu suma de 205.299. 70 lei, astfel fiind cauzat un prejudiciu material Consiliului raional Fălești în sumă de 4.435.299. 70 lei.

Acțiunile lui Bulgac V.A. au fost calificate în baza art. 190 alin.(5) Cod penal ca *escrocherie*, adică, *dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvîrșită în proporții deosebit de mari* și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, adică, *confeccionarea, deținerea, și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare*.

Tot el, la 14.11.2006 a încheiat cu Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, contractul cu privire la executarea lucrărilor de montare a sistemului de aprovizionare autonomă cu energie termică și electrică a clădirii Președinției RM. Conform clauzelor contractuale, „Samotlor-Gaz” SRL s-a obligat să execute lucrările de construcții-montaj a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică a clădirii Președinției RM, cu sediul în mun. Chișinău, Piața Mării Adunării Naționale nr. 1, în termen de o lună de zile, iar beneficiarul urma să achite pentru lucrările efectuate bani în suma de 229.641.58 lei. La finele lunii decembrie 2006, Bulgac

V.A., director al „Samotlor-Gaz” SRL a întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate în valoare de 229.636.81 lei. Ulterior, Bulgac V.A. la 25.12.2006 a perfectat factura fiscală cu Seria SY, nr. 0360126 pe care a remis-o în adresa Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, conform căreia „Samotlor-Gaz” SRL a efectuat lucrări de montare a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică a clădirii Președinției RM, în sumă de 229.636.81 lei. Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, în baza facturii fiscale cu seria SY, nr. 0360126 și procesului verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna decembrie 2006, conform cărora „Samotlor-Gaz” SRL a efectuat lucrări la montare a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică a clădirii Președinției, a transferat la contul „Samotlor-Gaz” SRL suma de 229.636.81 lei. Conform actului de control al Inspecției de Stat în Construcții din 15.05.2007 și raportului de expertiză nr. 901 din 02.04.09, s-a constatat, că la momentul efectuării lucrărilor de către „Samotlor-Gaz” SRL la montarea sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică a clădirii Președinției, s-au admis nejustificat, exagerări al costului lucrărilor în sumă de 26.098.63 lei, astfel fiind cauzat un prejudiciu material considerabil bugetului de stat.

Acțiunile inculpatului Bulgac V.A. au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocheria*, adică, *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, în proporții considerabile.*

Tot el, la 02.09.2006, acționând conform unui plan bine determinat, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, folosindu-se de relațiile de încredere și prietenești cu cet. Țurcanu Vladimir, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul împrumutului bănesc, a primit mijloace bănești în sumă de 37.600 dolari SUA, ceea ce constituia la 02.09.2006, conform cursului oficial a Băncii Naționale a Moldovei 486.220.64 lei, asumându-și angajamentul de a rambursa împrumutul în termen de 1 an de zile, cu dobândă de 1 % lunar, sumă care urma să fie achitată către data de 02 a fiecărei luni. Concomitent, Bulgac V.A. i-a promis lui Țurcanu V., că suma primită de la ultimul, îi va fi întoarsă din mijloace financiare obținute din construcția apeductului de aprovizionare cu apă potabilă a or. Fălești. La 10.10.2006 și la 18.10.2006 conform dispoziției de plată nr. 493 și respective dispoziției de plată nr. 514, din bugetul Consiliului raional Fălești a fost transferată la contul „Samotlor-Gaz” SRL, condusă de Bulgac V.A. suma de 2.5550.000 lei, în calitate de remunerare pentru lucrările efectuate la construcția apeductului. La momentul intrării în posesie asupra sumei totale de 486.220.64 Bulgac V.A. urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat, pe motiv că dispunând de sumele financiare menționate, restituit lui Țurcan V. suma datorată de 486.220.64 lei, astfel cauzându-i prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Bulgac V.A. au fost încadrate în temeiul art. 190 (5) Cod penal, *escrocheria*, adică *dobândirea ilicit bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Gligor A.N. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu încetarea parțială a procesului penal pe acest capăt de învinuire în baza art. 60 Cod penal, art.332 Cod de procedură penală, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Gligor A.N. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, la 7 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în organele publice pe un termen de 5 ani.

Bulgac V.A. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu încetarea parțială a procesului penal pe acest capăt de învinuire în baza art. 60 Cod penal, art.332 Cod de procedură penală, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Bulgac V.A. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în organele publice pe un termen de 5 ani.

A încasa de la Bulgac V.A. în beneficiul lui Țurcan V. a sumei de 486.220.64 lei cu titlu de prejudiciu material.

A încasa de la Bulgac V.A. în beneficiul Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM suma de 26.098.63 lei, cu titlu de prejudiciu material.

În motivarea apelului procurorul a invocat aprecierea eronată a probelor de către instanța de fond, probele administrate pe caz demonstrează incontestabil vinovăția lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. de cele incriminate.

3.1. Sentința în cauză a fost contestată cu apel și de către reprezentantul părții vătămate Lașcu Ion, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gligor A.N. să fie recunoscut vinovat în baza art. 329 alin. (1), 328 alin. (3) lit. b), d), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, iar Bulgac V.A. să fie recunoscut vinovat în baza art.190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de Țurcanu V., invocând aprecierea eronată a probelor administrate pe caz, ce a dus la achitarea greșită a Gligor A.N. și Bulgac V.A. de cele imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2014 au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței contestate.

În partea învinuirii lui Gligor A.N. în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal.

Apreciind probele acumulate și administrate în ședință, instanța de apel a ajuns la concluzia, că în acțiunile lui Gligor A.N. nu există fapta incriminată de neglijență în serviciu.

În acest sens instanța de apel a reținut, că reieșind din art. 84 alin. (2), (3) al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003, precum și din art. 43 al. (1) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, dreptul de a da în arendă ori locațiune a bunurilor domeniului public și privat al raionului este competența exclusivă a consiliului, care examinând chestiunea dată, după cum a relatat reprezentantul părții vătămate A. Ciobănită din motivul retroactivității legii, a fost respinsă. Faptul, că tocmai Consiliul, de competența căruia și ținea darea în locațiune,

nu a hotărât întrebarea privitor la darea încăperilor din școala muzicală în locațiune filialei Partidului Comunist a fost confirmat și de către martorul Glavan Victor, ce a menționat că la ședința Consiliului a ridicat această problemă, însă a rămas nerezolvată.

Potrivit deciziei nr. 02/27 din 13 mai 2004, emisă de Consiliul raional Fălești, președintele raionului Gligor A.N. a fost abilitat cu dreptul de arendare a bunurilor imobile, proprietate a r-lui Fălești. În punctul 2 a acestei decizii a fost stabilită obligația președintelui de a informa consiliul trimestrial despre tranzacțiile efectuate.

Astfel, instanța de apel nu a reținut argumentul părții acuzării, că inculpatul Gligor A.N. a fost abilitat prin decizia Consiliului raional nr. 02/27 din 13 mai 2004 cu dreptul de a da în locațiune bunurile imobile, or, potrivit acestei decizii președintele raionului a fost abilitat numai cu dreptul de a da în arenda. Noțiunea de arendă, după cum s-a menționat mai sus, este diferită de noțiunea de locațiune, în special după specificul obiectului acestor raporturi juridice. Clădirea Școlii muzicale nu este un bun imobil cu destinație agricolă, din care motiv în privința acestuia nu pot fi aplicate prevederile cu privire la arendă.

Mai mult, instanța de apel a menționat, că nu se poate deduce vinovăția lui Gligor A.N. în faptul folosirii fără plată a încăperilor din școala muzicală de către Partidul Comunist și reieșind din următoarele:

După cum s-a constatat în ședința de judecată, organizația teritorială a PCRМ a început a folosi încăperea din incinta Școlii de muzică din or. Fălești, cu mult timp înainte ca inculpatul Gligor A.N. să fie ales în calitate de președinte al raionului. Astfel nu s-a confirmat faptul, că inculpatul a permis folosirea sediului fără contract, licitație, plată etc. Încăperile date nu au fost date în folosință Partidului Comunist de către Gligor A.N., ci ele au fost date în folosință de către alte persoane cu funcții de răspundere.

Astfel, Gligor A.N. a deținut funcția de președinte al r-lui Fălești începând cu luna iunie 2003, în acel timp când încăperile date deja erau ocupate și folosite de către Partidul Comunist cu mult înainte de a deveni el președinte. Acest fapt a fost confirmat de către reprezentantul părții vătămate Ciobăniță A., fapt confirmat și de către martorul Budu G.

Nu a fost reținut argumentul acuzatorului de stat, că nu corespund probelor acumulate în cadrul cercetării judecătorești concluziile instanței referitoare la faptul, că Gligor A.N., în funcția sa deținută de președinte al r-lui Fălești și o perioadă anumită de timp concomitent și prim secretar al filialei PCRМ Fălești, nu cunoștea de fapt până în anul 2007, că partidul, pe care îl conducea în teritoriu, nu achita locațiunea pentru încăperile, pe care le folosea în incinta Școlii muzicale din r-l Fălești, menționând, că concluziile în cauză sunt combătute de către depozitiile martorilor audiați în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești: Moroi Ion, Garaz Valeriu, Manole Tudor, Budu G., Adajuc Vasile, Coliban Emil, Glavan Victor ș.a.

Instanța de apel a menționat, că din declarațiile martorilor, audiați în ședința instanței de apel Budu G. și Glavan V., nu se deduce univoc, că inculpatul Gligor A.N. cunoștea despre faptul, că Partidul Comunist nu achita folosirea încăperilor din școala

muzicală, cu atât mai mult, că el deținea funcția de președinte al filialei Partidului Comunist Fălești și acuzarea nici nu a prezentat dovadă, că ultimul ca președinte al filialei era în drept să încheie careva contract de locațiune,

Din probele administrate în cadrul cercetării judecătorești instanța de apel a concluzionat, că pînă în anul 2007 inculpatul Gligor A.N. nu a fost sesizat sau a cunoscut în alt mod despre faptul că PCRМ folosește încăpere în incinta Școli muzicale din or. Fălești, fără a achita plata corespunzătoare, or, după cum rezultă din adresarea consilierului Glavan V., ultimul a informat numai la data de 16 noiembrie 2006 Consiliul raional Fălești, procurorul raionului, șeful Departamentului revizie și control, despre faptul că Secția nu are încheiat contract cu filiala Fălești a PCRМ, care din anul 2000 folosește spațiul din incinta Școlii de muzică. Totodată instanța a constatat, că după ședința Consiliului raional Fălești, când unii consilieri au abordat problema dată, inculpatul Gligor A.N. practic nu a mai exercitat funcția de președinte al raionului, o perioadă aflându-se în concediu anual de odihnă, ulterior fiind degrevat în legătură cu participarea la campania electorală.

În atare circumstanțe, în condițiile când în suportul probațiunii de vinovăție nu au fost aduse probe, ce ar demonstra cu certitudine faptul, că Gligor A.N. a comis infracțiunea imputată, instanța de apel a conchis, că lipsește temeiul juridic pentru răspunderea penală și, deci, Gligor A.N. corect a fost achitat pe art. 329 alin.(1) Cod penal.

În partea ce ține de episodul privitor la construirea obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut, a orașului Fălești”, pe care acțiunile inculpatului Gligor A.N. au fost încadrate în baza art. 361 al. (2) lit. b),d) CP și 328 al. (3) lit.b),d) CP, iar ale lui Bulgac V.A. în baza art. 361 al. (2) lit. b),d) CP și art. 190 al. (5) CP.

Instanța de apel a constatat că, potrivit contractului de antrepriză nr. 76 din septembrie 2006, valoarea lucrărilor de construcție a apeductului „Alimentarea cu din râul Prut a orașului Fălești” constituia suma de 31.746.621 lei. Conform pct. 10.1 al Anexei nr. 3 la contractul de antrepriză, beneficiarul poate acorda antreprenorului general, la cererea acestuia, avansuri în conformitate prevederile legale.

Potrivit art. 30 lit. b) din Legea bugetului de stat pe anul 2006, Ministerul Finanțelor seautoriza să efectueze, la solicitarea beneficiarilor în construcții și reparații capitale, plăți prealabile, în proporție de pînă la 30% din limita stabilită pe obiectiv, pentru organizarea proceselor tehnologice, pentru procurarea de materiale și utilaj, în funcție de condițiile prevăzute în contractele de antrepriză, încheiate între beneficiari și antreprenori, cu confirmarea ulterioară a sumelor plătite prin volumul de lucrări executate efectiv pe parcursul anului de gestiune.

Astfel, reieșind din limita, stabilită pe obiectiv (31.746.621 lei) s-a constatat, că 30% din această sumă reprezintă peste 9.500.000 lei. Totodată, potrivit Legii privind administrația publică locală, președintele raionului este ordonatorul principal de credite. Conform ordinelor de plată nr. 493 din 10 octombrie 2006, nr. 514 din 18 octombrie 2006 și nr. 706 din 29 decembrie 2006 se constată că suma totală de 4.230.000 lei a fost achitată de Consiliul raional Fălești în contul „Samotlor - Gaz” SRL ca plată în avans.

Faptul, că suma pretinsă de acuzare ca fiind însușită prin înșelăciune și abuz de încredere a fost de fapt transferată ca avans a fost confirmat în ședința instanței de apel și de către reprezentantul primăriei Ciobanița A., ce a menționat, că temeiul transferului era ca avans la suma care era prevăzută.

Probele prezentate de către acuzare nu confirmă intenția inculpaților de a însuși suma de 4.230.000 lei, ci a fost o modalitate de transfer a acestei sume în avans, cu scopul de a fi valorificată suma de 8.500.000 lei, alocate Consiliului raional Fălești pentru acest obiect pe anul 2006, pentru a nu fi întoarse, în caz de nefolosire, Ministerului de Finanțe. Acest fapt a fost menționat și de către Bulgac V.A., când a fost audiat în calitate de bănuit la 16.08.2007, ultimul explicând, că suma de 4.230.000 lei a fost transferată de către Consiliul raional Fălești pe contul SRL „Samotlor-Gaz”, urmând ca mai apoi să fie întocmite procese-verbale pe lucrări executate real și în scopul ca Consiliul raional Fălești să nu piardă alocațiile, s-a ajuns la concluzia de a solicita ca avans transferul a sumei de 30% din suma contractată, el adresându-se către Consiliul raional Fălești cu un astfel de demers.

Prin ordinul de plată nr. 704 din 28.12.2006 consiliul raional Fălești a transferat beneficiarului SRL „Samotlor-Gaz” suma de 4.230.000 lei pentru lucrări de construcție a obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut” conform contractului nr. 79 din 27.12.2006 și factura SY nr. 0360132 din 28.12.2006, dar nu facturii seria SY0360141, care cu atât mai mult că a fost eliberată la 02.01.2007.

După cum a explicat inculpatul Bulgac V. A. în ședințele de judecată banii dați au fost folosiți în activitatea SRL „Samotlor - Gaz”, pentru procurarea utilajului, achitarea salariului muncitorilor, efectuarea lucrărilor de construcție la apeduct în perioada lunilor ianuarie - aprilie 2007, argumente, ce nu au fost combătute prin careva probe de partea acuzării, nefiind aduse probe, că suma dată a fost însușită personal de către Bulgac V.A.

Nu poate fi reținut nici argumentul apelantului referitor la faptul, că de către Bulgac V.A. au fost majorate cheltuielile suportate cu 205.299.70 lei, or, potrivit raportului inițial de expertiză tehnică în construcții nr. 1250 din 02.06.2008, în rezultatul verificărilor proceselor-verbale, majorări al volumului de lucrări efectuate nu s-au stabilit.

Potrivit rechizitoriului lui Bulgac V.A. i se incriminează, că el a însușit ilegal sumele de bani de comun acord și împreună cu inculpatul Gligor A.N., pe când ultimului nu i-a fost incriminată această faptă. Totodată nici nu au fost administrate probe, care să confirme intenția comună de acționare a celor doi. Astfel instanța a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Bulgac V.A. lipsește fapta infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, iar în acțiunile lui Gligor A.N. a faptei infracțiunii, prevăzute de art. 328 al. (3) lit. b),d) Cod penal, instanța de fond corect ajungând la concluzia de achitare a lor pe marginea învinuirii aduse în această parte.

În ce privește infracțiunea prevăzută de art. 361 al. (2) lit.b), d) Cod penal, ce se impută lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. pe episodul de construcție a apeductului „Alimentarea cu apă din râul Prut a orașului Fălești”, instanța de fond la fel just a considerat, că nu și-a găsit confirmare, din următoarele considerente:

În lipsa componentei, ce ține de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin acțiunea, comisă de inculpați, prin întocmirea facturii și procesului-verbal de primire predare a lucrărilor pe motivele, invocate mai sus, decad și indicii calificativi de confecționare și folosire a documentelor oficiale false. În ședință de judecată s-a constatat, că suma totală de 4.230.000 lei, achitată de Consiliul raional Fălești în contul SRL „Samotlor-Gaz” a fost efectuată ca plată în avans și nu în baza procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate. Se constată că procesul-verbal de recepție a lucrărilor, executate pe luna decembrie, nu a oferit nici un drept (în special efectuarea plății) și nici nu a scutit de obligațiile contractuale (în special instalarea stației de purificare a apei).

Afirmația acuzării, că procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate în valoare de 4.270.000 și factura fiscală cu seria SY nr. 0360141 sunt documente oficiale false, nu poate fi reținută de instanța de apel, or, în acest proces-verbal nu este indicat executarea instalării utilajului de purificare a apei, ci este indicat doar „utilaj”, iar în factura fiscală este indicat „aprovizionarea cu apă „ Prut-Fălești”, documente după cum au declarat inculpații, ce au servit numai ca documente de verificare și nu ca mod de însușire a sumei de 4.270.000 lei.

Reieșind din cele expuse instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. lipsește componenta de infracțiune, prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

privind episodul de montare a sistemului de aprovizionare autonomă cu energie termică și electrică a clădirii Președinției

În confirmarea vinovăției lui Bulgac V.A. în comiterea infracțiunii incriminate, partea acuzării a prezentat o singură probă, raportul de nr. 901 din 02 aprilie 2009, conform căruia cheltuielile suportate de SRL „Samotlor-Gaz” la efectuarea lucrărilor la clădirea Președinției, au constituit suma de 229.636.84 lei. Supra cheltuieli sunt în mărime de 26.098.63 lei.

Însă, instanța de apel a reținut, că potrivit raportului de expertiză nr.1250 din 02.06.2008 în rezultatul verificării prețurilor, indicate în procesul-verbal, majorarea costului la obiectul pe montare a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică în clădirea Președinției din mun. Chișinău, str.Ștefan cel Mare 154, nu s-au stabilit. Conform procesului-verbal costul lucrărilor de construcție, efectuate la clădirea Președinției constituie 229.636 lei. De menționat, că și prin raportul de expertiză tehnică în construcție nr. 901 din 08.04.20109 s-a constatat, că cheltuielile suportate de SRL " Samotlor-Gaz", la efectuarea lucrărilor de montare a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică în clădirea Președinției sunt în mărime de 229.636.84 lei.

Astfel, concluziile Inspecției de Stat în Construcție, ale experților nu au bază juridică și din cauza lipsei cărții tehnice, care ar fi scos în evidență supravegherea zilnică a Inspecției de Stat în Construcție, care la așa obiecte este necesară.

În raport cu cele menționate supra, instanța de apel critic a apreciat prezența supracheltuielilor în mărime de 26.098.63 lei, după cum susține acuzarea, reieșind și din faptul, că în caz de depistare a acestor exagerări ale costului obiectului, prezentat spre recepție, în privința agenților economici urmau a fi aplicate sancțiuni economice,

sanctiuni, care nu au fost aplicate acestor doi agenți economici. Se concluzionează totodată, că chiar prezența supracheltuielilor în mărime de 26.098.63 lei, nu cade sub incidența legii penale, or, suma de 260.698.63 lei s-a constituit, potrivit raportului de expertiză tehnică, în urma unor relații economice a două persoane juridice, fiind transferate pe contul unei persoane juridice și anume SRL "Samotlor -Gaz" și nu pe numele persoanei fizice Bulgac V.A., și, deci, litigiul dintre aceste două persoane juridice, în cazul prezenței pretențiilor materiale, urma să se rezolve în procedura civilă.

În acest context se va respinge argumentul acuzării, ce consideră demonstrată vinovăția lui Bulgac V.A. în însușirea sumei de 26.098.63 lei în calitate sa de director al SRL „Samotlor-Gaz”, or, după cum s-a menționat, banii au fost transferați pe contul SRL „Samotlor-Gaz” ca persoană juridică, iar partea acuzării nu a prezentat în instanță nici o probă care să confirme, că banii din contractul de antrepriză însușiți de inculpatul Bulgac V.A. ca persoană fizică.

pe episodul însușirii sumei de 37.600 dolari SUA de la V. Țurcanu

La soluționarea cauzei, instanța de fond a ținut cont în plină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat cauza și probele prezentate de părți sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu lor din punct vedere al coroborării lor și întemeiat 1-a achitat pe Bulgac V.A. pe art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. În speța dată lipsesc două elemente a infracțiunii: latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie. Ambele aceste elemente sunt interdependente unul de altul.

Probele prezentate de acuzare pe acest capăt de acuzare nu dovedesc intenția inculpatului Bulgac V.A. de a însuși suma împrumutată încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, or, prima tranșă a sumei împrumutate în sumă de 37.000 dolari, a fost întoarsă de către el la solicitarea lui V. Țurcan, iar din suma restantă din a doua tranșă de 37.000 dolari a întors, 2000 dolari. Mai mult, Bulgac V.A. permanent a recunoscut datoria, ce o are față de V. Țurcan, asumându-și obligația de rambursare a sumei nerestituite. Nu sunt prezente în speță nici alte circumstanțe, ce potrivit explicațiilor, vizate mai sus, ar indica la prezența escrocheriei, or, nu s-a dovedit că Bulgac V.A. avea o situația financiară neprielnică la momentul încheierii tranzacției, că exista lipsa de fundamentare-economică și caracterul nerealizabil al angajamentului, lipsa unei activități aducătoare de beneficii necesare onorării angajamentului, or, din materialele cauzei rezultă contrariul, că la momentul încheierii tranzacției de împrumut, V. Bulgac gestiona SRL " Samotlor-Gaz" și SRL " Gazificare-Chișinău", fiind și fondatorul lor, care activau, aducând profit, cât și faptul, că el deținea în proprietate mai multe bunuri și anume: unități de transport - camioane, automobile, escavatoare (mai mult de 15 la număr) și imobile, ce au fost puse sub sechestru pe parcursul anului 2007.

Relevante în susținerea concluziei instanței de fond, că între Bulgac V.A. și Țurcan V. a fost încheiat un contract civil de împrumut și condițiile neexecutării lui urmează a fi soluționate în procedura civilă indică și probele scrise ca:

- tranzacția, încheiată în forma scrisă între Bulgac V.A. și Țurcan V. la data de 02.09.2006;
- recipisa din 22.02.2011, dată de Lașcu Inga (fiica lui V. Țurcan);
- contractul de împrumut din 01.12.2006 încheiat între SRL „Gazificare-Chișinău” și V. Țurcan;
- recipisele directorului SRL „Gazificație -Chișinău” V. Țurcan, că a primit de la persoana fizică V. Țurcan suma de 30.000 lei, 17.000 lei;
- decizia privind înregistrarea modificărilor în actele de constituire a AC "Gazificare-Chișinău" SRL din 02.10.2006;
- procesul-verbal al adunării generale a asociaților SC „Gazificare-Chișinău” SRL din 08.09.2006;
- actul reviziei economico-financiare, efectuată la SRL „Gazificare-Chișinău” din 20.04.2007.

Astfel, instanța constată că în acțiunile lui Bulgac V.A. lipsesc elementele componenței de infracțiune, prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, deoarece relațiile dintre el și partea vătămată Țurcanu V. în ce privește împrumutul sumei de 37.600 dolari SUA reprezintă un litigiu de ordin civil, care și urmează a fi soluționat în procedura civilă.

Referitor la apelul, înaintat de către Lașcu Ion, ce a acționat în baza procurii, eliberate de către Țurcanu V., instanța de apel a conchis, că el este nefondat și urmează a fi respins pe motivele, indicate mai sus.

Reprezentantul lui Țurcanu V., Lașcu Ion, a înaintat la 18.11.2003 în instanța de apel acțiune civilă solicitând încasarea de la Bulgac V. în beneficiul lui Țurcan V. a sumei de 47.818 dolari SUA.

În acest context instanța de apel a reținut prevederile art. 75 Cod de procedură civilă, potrivit căruia în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal sau prin avocat.

Mai mult, se reține, că atât la urmărirea penală cât și la instanța de fond Țurcan V. nu a înaintat acțiune civilă, și, astfel, el a pierdut dreptul de a face aceasta în fața instanței de apel.

5. Decizia se contestă cu recurs ordinar de către procuror, în care se solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că vinovăția lui Bulgac V.A. și Gligor A.N. în comiterea infracțiunilor imputate se confirmă prin cumulul de probe administrat la caz, Bulgac V.A. și Gligor A.N. au dat declarații contradictorii fapt ignorat de către instanțele de judecată, instanța de fond și de apel eronat au apreciat probatoriul administrat la caz și ca urmare greșit au constatat circumstanțele de fapt ce au dus la achitarea lui Bulgac V.A. și Gligor A.N.

5.1. Decizia se contestă cu recurs ordinar și de către reprezentantul părții vătămate, Țurcanu Vladimir – Lașcu Ion și avocatul, Coptu Sergiu, în care se solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând aprecierea eronată a probelor că vinovăția lui Bulgac V.A. și Gligor A.N. în comiterea infracțiunilor imputate.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs. Instanța de recurs își va argumenta poziția sa în felul următor:

Potrivit ordonanței privind modificarea învinuirii în ședința de judecată (f.d. 251-254, 255-256, v.11), Gligor A.N. a fost învinuit de *„neîndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcții de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, fapt ce a cauzat daune în proporții mari”*, *„confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice”*, *„săvârșirea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave intereselor publice exprimate prin pricinuirea daunelor materiale în proporții deosebit de mari”*, infracțiuni prevăzute de art. 329 alin. (1), 361 alin. (2) lit. b), d), 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, iar Bulgac V.A. a fost învinuit de *„dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune*

sau abuz de încredere, săvârșită în proporții mari”, „confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice”, infracțiuni prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Conform sentinței, Gligor A.N. a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1), 361 alin. (2) lit. b), d), 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal și Bulgac V.A. a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, soluție menținută de către instanța de apel.

Pentru a dispune achitarea lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. instanța de apel a concluzionat precum că instanța de fond corect a conchis, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Probele, la care face referire procurorul în apelul depus, precum că se confirmă vinovăția lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. de cele incriminate au fost minuțios cercetate de instanța de fond și date o apreciere justă. Astfel, decizia instanței de apel va fi analizată de către Colegiu, în cumul cu sentința instanței de fond, pe fiecare episod în mod separat.

Referitor la legalitatea utilizării încăperilor din școala muzicală:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a fost audiat:

- reprezentantul părții civile Ciobanița A. (f.d.42-45 v.12), care a menționat că: „...Președintele era obligat să folosească eficient bunurile aflate în gestiune, mai ales că el avea delegat acest drept de a încheia contract de locațiune...”;

- martorul Budu G. (f.d.49-51, v.12), care a menționat că: „...În 2004 am depistat, că încăperile sunt folosite fără nici un contract și m-am adresat la președinte cu întrebarea data, dar fără succes. Am dorit să închei contract cu partidul comunistilor, l-am pus la current pe Gligor, care era obligat să încheie acest contract, dar crede, că el nu a fost susținut de nimeni. Nu s-a încheiat contract în 2004...”;

- martorul Glavan V. (f.d.103-104, v.12), care a menționat că: „...fiind consilier raional, observând cazul de închiriere a imobilului ce aparținea Consiliului raional și spațiul era ocupat de filila PCR, fără ca să plătească arenda... Am hotărât să fac o interpelare la ședința Consiliului raional, despre ocuparea spațiului. Nu țin minte ce decizie s-a luat, nefiind rezolvat pozitiv problema, după părerea mea am intervenit la Procuratura raională cu aceiași interpelare...”

De asemenea, Colegiul evidențiază că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată din 17 februarie 2014 (f.d. 221-230, v.12), în conformitate cu art. 373 Cod de procedură penală a fost cercetat un cumul de probe, printre care și probele acuzării: declarațiile martorilor Moroi Ion, Garaz Valeriu, Manole Tudor, Adajuc Vasile.

Instanța de apel cu referire la aceste probe a conchis că: „...iar cât privește martorii Moroi I., Garaz V., Manole T., Adajuc V., la care face referire acuzarea, ultimii nu au fost audiați în ședința instanței de apel și, deci, potrivit art. 415 al. (2/1) CPP, nu se poate de pus la baza unei hotărâri de condamnare declarațiile unor martori, care nu au fost audiați în ședința instanței de apel.”

Conform art. 414 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți.

Raportînd normele menționate la materialele cauzei Colegiul atestă că, procurorul în ședința de judecată în instanța de apel din 17 februarie 2014, la etapa cercetării probatoriului a dat citire de rînd cu alte probe și declarațiilor martorilor: Moroi Ion, Garaz Valeriu, Manole Tudor și Adajuc Vasile. La această etapă din partea apărării nu a parvenit careva solicitare cu privire la audierea suplimentară a acestora în instanța de apel, cerință prevăzută de art. 414 alin. (3) și 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală. Astfel, în viziunea Colegiului, nefiind necesară audierea suplimentară a acestor martori în instanța de apel, fiind suficientă cercetarea judecătorească a declarațiilor martorilor, prin citirea lor, dealtfel cum și a procedat procurorul în instanța de apel.

Deci, instanța de apel, neglijînd cumulul de probe menționat, în decizia sa a conchis că: „...Gligor A.N. a deținut funcția de președinte al r-lui Fălești în perioada 12 iunie 2003 - 06 iulie 2007. Pentru a-i reține în sarcină infracțiunea de neglijență în serviciu, acuzarea urma să prezinte probe, care cu certitudine ar fi arătat la faptul, că Gligor A.N. cunoștea despre faptul, că partidul comunist folosește încăperile din incinta școlii muzicale fără stabilirea și perceperea plăților de folosință...”. Fapt ce duce la concluzia Colegiului că, deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le verifica și aprecia în baza propriei și justei evaluări, prematur a constatat că nu au fost prezentate probe ce ar dovedi cele învinuite.

Așa dar, Colegiul atestă faptul că, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv în decizia sa.

Concluzionînd cele menționate Colegiul specifică că, instanța de apel selectiv a grupat probele pe caz, unele fiind redacte în decizie, iar celelalte fiind integral ignorate, neanalizate, neapreciate, ca urmare nefiind elucidate faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

Altă concluzie stabilită de instanța de apel pe acest episod este: „Reieșind din textul deciziei consiliului raional nr. 02/27 din 13.05.2004, Gligor A.N. a fost abilitat numai cu dreptul de arendare a bunurilor imobile, proprietate a r-lui Fălești, ci nu cu dreptul de dare în locațiune. În acest context se constată, că instanța de fond corect a respins depozițiile reprezentantului părții civile Ciobănită A., la părerea căreia merge vorba de o greșeală

mecanică, admisă la întocmirea deciziei nr. 02/27 din 13.05.2004 și precum că de fapt consilierii au votat pentru împrumutarea lui Gligor A.N. cu dreptul de a da în locațiune bunurile proprietate a r-lui Fălești, or, arenda și locațiunea, după cum s-a menționat sunt două tipuri de contracte diferite și în caz, că se pretinde, că în decizie s-a strecurat o greșală mecanică, ea urma să fie corectată în modul stabilit, fapt ce nu a avut loc nici ulterior”.

La acest argument Colegiul specifică faptul că, Gligor A.N. a fost învinuit, conform actului de învinuire modificat că: *„...activând în calitate de președinte a r-lui Fălești, conform deciziei Consiliului Raional Fălești nr. 01/2 din 12.06.2003, până în luna decembrie 2007 fiind persoană cu funcție de răspundere, responsabilă de gestionarea bunurilor domeniului public a raionului și conform deciziei nr. 02/27 din 13.05.2004 a aceluiași Consiliu, fiind abilitat la funcția deținută cu dreptul de arendare a bunurilor imobile, proprietate a r-lui Fălești, știind cu certitudine, că filiala Fălești a Partidului Comunist RM folosește încăperi în incinta Școlii muzicale din or. Fălești cu suprafața de 79.4 m², fără stabilirea și perceperea plăților de folosință, în lipsa procedurii de licitație publică, contractului de locațiune și deciziei autorității publice locale, neîndeplinindu-și corespunzător obligațiile sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele nu a întreprins acțiuni, ce intră în obligațiunile sale de serviciu, legate de înlăturarea și curmarea acestor acțiuni ilegale cu sesizarea organelor de drept, în scopul asigurării respectării legislației în vigoare conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. c) al Legii privind administrația publică locală nr. 123-XV din 18.03.2003 și art. 53 alin. (1) lit. b) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVL din 28.12.2006, admitând în continuare folosirea ilegală, în perioada vizată de timp de către filiala Fălești a Partidului Comunist RM a încăperilor menționate cu suprafața de 79.4 m², astfel cauzând bugetului autorității publice locale un prejudiciu în sumă totală de 98.251.94 lei.”*

Raportînd actul de învinuire menționat la concluzia instanței de apel, Colegiul o consideră prematură, deoarece Gligor A.N. nu a fost învinuit de neîncheierea anumitor contracte de locațiune cu referire la bunurile imobile aflate în proprietatea publică a raionului, acesta avînd doar dreptul de a încheia contracte de dare în arendă, dar de *„neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele: nu a întreprins acțiuni, ce intră în obligațiunile sale de serviciu, legate de înlăturarea și curmarea acestor acțiuni ilegale cu sesizarea organelor de drept”.*

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel urma în detrimentul actului de învinuire înaintat să analizeze cumulul de probe administrat pe acest episod, cu expunerea detaliată a concluziilor sale, fapt ce de asemenea a dus la concluzia prematură a instanței de apel privind achitarea lui Gligor A.N. pe acest episod.

Referitor la construcția obiectului „Alimentarea cu apă din râul Prut, a orașului Fălești”:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a fost audiat:

- reprezentantul părții civile Ciobanița A. (f.d.46-48 v.12), care a menționat că: *„...transferul banilor s-a efectuat în baza procesului-verbal fals...”;*
- martorul Cofocari Jana (f.d. 112-114, v.12), care a menționat că: *„...Pentru transferul sumei prealabile nu este necesar proces-verbal, ci doar se indică în nota de transfer suma prealabilă.”;*

- martorul Rotari Dumitru (f.d. 115-119, v.12), care a menționat că: „...Suma de 8.500.000 lei au fost transferați pe contul SRL „Samotlor-Gaz” până la data de 28.12.2006. Suma dată era prevăzută pentru lucrări și pentru utilaj... Au fost transferați bani în sumă de 4 milioane, pentru procurarea utilajelor de tratare a apei, care însă nu au fost aduse la obiect.”

Instanța de apel cu referire la aceste probe a conchis că: *“Apreciind probele prezentate de acuzare pe aceste capete de acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a considerat că instanța de fond just a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpaților lipsește fapta infracțiunii, prevăzute de art. 328 al. (3) lit. b),d) CP în ce-1 privește pe inculpatul Gligor A.N. și cea, prevăzută de art. 190 al. (5) CP , în privința inculpatului Bulgac V.A.”*

Astfel, Colegiul conchide că deși în cadrul ședinței de judecată din 17 februarie 2014, a fost cercetat un cumul de probe numeros, instanța de apel a admis și a apreciat prioritar declarațiile inculpatului, care are dreptul de a nu se autoincrimina și declarațiile martorilor menționați, iar celelalte probe, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată au fost ignorate totalmente, nefiind analizate, apreciate și ca urmare, instanța nu s-a expus nici asupra admiterii și nici a respingerii acestora.

În astfel de împrejurări, instanța de apel a constatat că: *„...pe episodul transferului sumei de 4.230.000 lei de la Consiliul raional Fălești în contul „Samotlor-Gaz” SRL, inculpații au explicat că suma de 4.230.000 lei, achitată la 28.12.2006, constituia un avans pentru lucrările ce vor fi executate, dar nu costul lucrărilor efectuate. Afirmațiile inculpaților în această parte, a fost confirmată în ședințele de judecată atât prin declarațiile martorilor audiați la demersul acuzării, cât și prin probele scrise”.*

În acest context, Colegiul consideră că instanța de apel nu a elucidat un șir de circumstanțe de fapt importante pentru soluționarea cazului: în situația când suma de 4.230.000 lei, achitată la 28.12.2006, constituia un avans pentru lucrările ce vor fi executate, dar nu costul lucrărilor efectuate, care era scopul întocmirii unui șir de procese-verbale de recepție a lucrărilor executate pe luna decembrie în cazul primirii sumei ca avans, în care condiții se întocmește procesul-verbal de recepție, cine îl întocmește, de către cine el se semnează, la ce etape sau faze se întocmesc asete procese verbale de receptive, care este rolul Consiliului raional la întocmirea acestor procese verbale, dacă aceste procese verbale au fost întocmite legal cine urma să le aprobe etc.

Analizând constatările instanței de apel pe acest episod Colegiul stabilește că concluziile sunt foarte vagi, expuse doar la general. Astfel, instanțele de fond și de apel prematur au ajuns la concluzia lipsei existenței faptei infracțiunii, prin ce au admis o eroare de fapt, și anume discordanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, și anume o concluzie prematură a instanței de apel că: *„...inculpatul Gligor A.N., în calitate de președinte al raionului Fălești nu și-a depășit atribuțiile, acordate de lege, dar a acționat în conformitate cu normele legale în vigoare. Reieșind din aceasta în acțiunile acestuia nu există elementele componente de infracțiune, prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. b), d) Cod penal. Corect a statuat instanța de fond și în latura achitării lui Bulgac V.A. în temeiul art. 190 alin.(5) Cod penal -*

însușirea banilor de la construcția apeductului „Alimentarea cu apă din râul Prut a orașului Fălești”.

În partea achitării lui Bulgac V.A. în temeiul art. 190 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a pus la bază declarațiile ultimului, precum și raportul de expertiză nr. 1250 din 02.06.2008, prin care majorări al volumului de lucrări efectuate nu s-au stabilit.

În acest aspect Colegiul constată ignorarea de către instanța de apel și a altor probe cercetate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel printre care și raportul de expertiză în construcții nr. 900 din 13.04.2009, unde s-au stabilit majorarea lucrărilor efectuate la obiectul „Alimentarea cu apă din râul Prut a orașului Fălești”.

De asemenea Colegiul menționează concluzia instanței de apel precum: *„Mai mult, deși, lui Bulgac V.A. i se impută faptul, că el a însușit prin înșelăciune și abuz de încredere banii în sumă de 4.230.000 lei, în ședințele de judecată partea acuzării nu a prezentat nici o probă, care să confirme faptul că acești bani au fost însușiți de către Bulgac V.A. ca persoană fizică, or banii au fost transferați persoanei juridice...”.*

La această constatare Colegiul, luând în considerație că fondatorul persoanei juridice „Samotlor-Gaz” SRL este Bulgac V.A., atenționează asupra chestiunii cât este de justificată în cazul dat delimitarea persoanei fizice Bulgac V.A. de persoana juridică „Samotlor-Gaz” SRL, chestiune neclarificată și nemotivată de către instanța de apel, deși constatată de către aceasta.

Colegiul în acest context remarcă faptul că, deși, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a verificat și cercetat un cumul mare de probe, însă a dat prioritate numai unor probe, ignorând totalmente celălalt cumul de probe verificat în ședința de judecată, neefectuând analiza și aprecierea fiecărei probe din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

Ca urmare, Colegiul constată prematură concluzia instanței de apel cu referire la achitarea lui Bulgac V.A. de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În privința capătului de învinuire bazat pe art. 361 alin. (2) lit. b),D, Cod penal, Colegiul remarcă constatarea instanței de apel precum: *„Odată ce nu a fost demonstrată vina inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, prevăzute de art. 328 al. (3) lit. b),d) CP în privința lui Gligor A.N. și pe art. 190 al. (5) CP în privința lui Bulgac V.A. nu este prezentă nici componenta infracțiunii, prevăzute de art. 361 CP...”*

La acest capitol Colegiul consideră prematură concluzia instanței de apel, privind lipsa componentii de infracțiune prevăzută de art. 361 Cod penal, în acțiunile inculpatului, din motivul lipsei aprecierii probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, precumși lipsei în decizia instanței de apel a unei analize a admisibilității sau inadmisibilității acestor probe, cu expunerea punctului său de vedere asupra fiecărei probe cercetate, fapt ignorat de instanță. În această situație, Colegiul atestă faptul că instanța de apel doar a constatat achitarea lui Bulgac V.A. și Gligor A.N., pe acest capăt de învinuire, fără examinarea, supunerea verificării și aprecierii a tuturor probelor și argumentelor aduse de apelanți, respectând prevederile legale respective.

Referitor la episodul de montare a sistemului de aprovizionare autonomă cu energie termică și electrică a clădirii Președinției:

Pe acest episod instanța de apel a menționat 2 probe ce stabilesc concluzii contradictorii:

- raportul de expertiză nr. 1250 din 02.06.2008 (f.d. 220-222, v.2), prin care s-a stabilit că: *„...majorarea costului la obiectul pe montare a sistemului de aprovizionare cu energie termică și electrică în clădirea Președinției din mun. Chișinău, str.Ștefan cel Mare 154, nu s-au stabilit.”*

- raportul de expertiză nr. 901 din 02.04.2009 (f.d. 260-267, v.2), prin care s-a stabilit că: *„...supracheltuieli la efectuarea lucrărilor de montare a sistemului de aprovizionare autonomă cu energie termică și electrică a clădirii Președinției sunt în mărime de 26.098.63 lei.”*

Însă instanța de apel a reținut că, la bază raportului de expertiză privind supracheltuielile în sumă de 26.098.63 lei a fost pus actul de control nr. 13 din 15 mai 2007, întocmit de către specialistul-principal al Inspecției de Stat în Construcție V. Rău, care însă, la părerea instanței, nu poate fi admis ca probă, neavând forță probantă, or, ultimul nu este semnat de către reprezentantul beneficiarului șeful Direcției Generale I.Catan și nici de către reprezentantul antreprenorului directorul "Samorlor-Gaz" SRL Bulgac V.A.

În privința acestei constatări Colegiul atenționează asupra faptului că, actul de control nr. 13 din 15 mai 2007 (f.d.129-132, v.7), ce a stat la baza raportului de expertiză nr. 901 din 02.04.2009, este semnat de către: reprezentantul Inspecției de Stat în Construcții V.Rău; reprezentantul antreprenorului directorul "Samorlor-Gaz" SRL Bulgac V.A., care și a primit în aceeași zi o copie a acestui document și Șeful Inspecției de Stat în Construcție V.Botnari. Astfel, se constată în actul de control nr. 13 din 15 mai 2007 numai lipsa semnăturii reprezentantului beneficiarului șeful Direcției Generale I.Catan. Colegiul în acest aspect evidențiază că lipsa semnăturii în cauză nu duce la constatarea lipsei forței probante a acestui act. Mai mult ca atât, omisiunea data putea fi înlăturată de către instanța de apel în cadrul ședinței de judecată.

De asemenea, Colegiul specifică faptul că în cazul prezenței a 2 rapoarturi de expertiză cu concluzii contradictorii, instanța de apel întru înlăturarea acestor contradicții urma să dispună la cererea părților sau din oficiu efectuarea expertizei repetate conform prevederilor art. 148 Cod de procedură penală.

Ca urmare neînlăturând omisiunile stabile, instanța de apel prematur a constatat că: *“...concluzia instanței de fond de achitare a lui Bulgac V.A. pe acest episod este una justă, iar apelul, înaintat de acuzatorul de stat este nefondat”.*

La acest episod Colegiul iarăși atestă faptul ignorării de către instanța de apel unui cumul de probe cercetat în ședințele de judecată în instanța de apel.

Referitor la episodul însușirii sumei de 37.600 dolari SUA de la V. Țurcanu:

Referindu-se la acest episod instanța de apel a conchis că: *“Adresarea la organele de drept a lui V. Țurcan a fost generată nu de expirarea termenului contractului de împrumut (care fiind încheiat pe un termen de 1 an, expira la data de 02.09.2007) și nerambursarea datoriei, ci de înrăutățirea relațiilor dintre el și V. Bulgac, el fiind eliberat prin ordinul nr. 82-c*

din 29.12.2006 din funcția de director adjunct la SRL „ Samotlor-Gaz” din 29.12.2006 în temeiul rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă, iar cererea a fost depusă la Ministerul Afacerilor Interne de către V. Țurcan la data de 14.03.2007...”.

Aici Colegiul atestă că conform recipisei din 02.09.2006: *„V. Bulgac a primit de la Țurcanu. V. suma de 37.600 dolari pe un termen de un an cu dobânda de 1% lunar, care va fi achitat în fiecare lună la data de 02”.*

Reieșind din cele menționate Colegiul constată că, dreptul de adresare a lui Țurcanu V. la organele de drept cu privire la nerambursarea datoriei a apărut nu la data stabilită de instanța de apel “02.09.2007”, dar la data de 03 a următoarei luni din momentul întocmirii și semnării recipisei, adică 03 octombrie 2006. Astfel, adresarea la organele de drept de către Țurcanu V. la data de 14 martie 2007, în opinia Colegiului este justificată și ca urmare duce la constatarea prematură a instanței de apel privind lipsa elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În susținerea acestei concluzii Colegiul remarcă și următoarea constatare a instanței de apel: *“Faptul, că inculpatul Bulgac V.A. nu se eschivează de la executarea obligațiilor asumate se confirmă prin aceea, că i-a achitat fiicei părții vătămate Lașcu Inga suma de 2.000 dolari SUA în contul datoriei (fapt confirmat atât prin recipisă cât și prin declarațiile martorului)...”.*

La acest argument Colegiul atenționează asupra faptului că, conform recipisei (f.d.71, v.10), suma de 2000 dolari SUA a fost recepționată de către fiica lui Țurcanu V.-Lașcu Inga la data de 22.02.2011, când urmărirea penală pe acest capăt de învinuire era deja de mult pornită, fapt ce duce la concluzia anticipată a instanței de apel privind neeschivarea lui Bulgac V.A. de la executarea obligațiilor asumate.

Rezumînd cele menționate cu privire la aprecierea probelor pe toate 4 episoade, concluziile instanței de apel, în opinia instanței de recurs sunt niște constatări nemotivate și neargumentate cu menționarea a cîtorva probe la general, fără să fie acestea evaluate la justa valoare în cumul cu alte probe cercetate și ignorate de către instanța de apel, cu conchiderea în fine că, *“procurorul nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției”*, fapt ce constituie o eroare judiciară, în sensul încălcării modului de apreciere a probelor prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul menționînd prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocînd doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire,

instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Termenul "convingere intimă" exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - *nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită*.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Raportînd prevederile legale și doctrinale menționate la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul evidențiază că, instanța de apel a grupat o parte din probe, argumentînd la general că ele nu confirmă vinovăția inculpaților, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv cu argumentarea clară a concluziei sale.

De asemenea, Colegiul consideră esențial de elucidat următorul aspect, prin prisma conținutului sentinței și deciziei în cumul:

Potrivit sentinței de achitare din 26 iunie 2012, în partea descriptivă, instanța de fond a indicat: „Potrivit art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală „sentința de achitare se adoptă dacă nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”. „Astfel, instanța ajunge la concluzia fermă că în acțiunile inculpatului Gligor A.N. nu sunt întrunite elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal”. Reieșind din cele expuse instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. lipsește componenta de infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.” „Reieșind din aceasta în acțiunile lui Gligor A.N. nu există elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal.” „Astfel, instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Bulgac V.A. lipsește elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal”. „Astfel, instanța constată că în acțiunile lui Bulgac V.A. lipsește elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal”.

În dispozitivul aceleiași sentințe instanța de fond a hotărît:

„Se achită Gligor A.N. învinuit în baza art. 328 alin. (3) lit. b), d), 329 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor. Se achită Bulgac V.A. învinuit în baza art. 190 alin. (5) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor.”

Potrivit deciziei din 28 martie 2014, în partea descriptivă instanța de apel a indicat: „Sub acest aspect, Colegiul menționează că instanța de fond corect a concluzionat, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”. „Apreciînd probele acumulate și administrate în ședință,

instanța ajunge la concluzia, că în acțiunile lui Gligor A.N. nu există fapta incriminată de neglijență în serviciu". „Apreciind probele prezentate de acuzare pe aceste capete de acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a considerat că instanța de fond just a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpaților e lipsă fapta infracțiunii, prevăzute de art. 328 al. (3) lit. b),d) CP în ce-1 privește pe inculpatul Gligor A.N. și cea, prevăzută de art. 190 al. (5) CP , în privința inculpatului Bulgac V.A.". „Reieșind din aceasta în acțiunile lui Gligor A.N. nu există elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal". “Odată ce nu a fost demonstrată vina inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, prevăzute de art. 328 al. (3) lit. b),d) CP în privința lui A. Gligor și pe art. 190 al. (5) CP în privința lui V. Bulgac nu este prezentă nici componenta infracțiunii, prevăzute de art. 361 CP". “Reieșind din cele expuse instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Gligor A.N. și Bulgac V.A. lipsește componenta de infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.” „Astfel, instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Bulgac V.A. lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal”.

Analizând temeiurile de achitare din partea descriptivă și din dispozitivul a sentinței și deciziei, Colegiul observă o neconcordanță în stabilirea temeiului ce stă la baza achitării lui Gligor A.N. și Bulgac V.A, fiind constatate simultan în sentință și decizie ca temei de achitare: „nu s-a constatat existența faptei infracțiunii” și „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”, temeiuri prevăzute de art. 390 alin. (1) pct. 1) și 3) Cod de procedură penală.

Conform art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă:

- 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;
- 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat;
- 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;
- 4) fapta nu este prevăzută de legea penală;
- 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Astfel, Colegiul atestă că menționarea concomitentă a 2 temeiuri de achitare care se exclud una pe alta, în aceiași hotărâre judecătorească este o eroare de procedură fapt ce în viziunea Colegiului, semnalează de prezența temeiului pentru recurs „*motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii*”, care este prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale. Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate probele toate în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții juste și corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia,

să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apel, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunilor incriminate, în cazul în care v-a ajunge la concluzia confirmării învinuirii în instanță să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Formusatii Andrei, reprezentantul părții vătămate, Țurcanu Vladimir – Lașcu Ion și avocatul, Coptu Sergiu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2014, în cauza penală în privința lui, **Bulgac Valeriu Andrei și Gligor Alexei Nicolae**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată la 25 noiembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun